

1. a) Legyen A : „Aladárnak szülinapja van”, B : „Borinak szülinapja van”, C : „Cilinek szülinapja van” események. Fogalmazza meg szavakban az alábbi eseményeket:

$$(i.) B + (\overline{B} \cdot C), \quad (ii.) \overline{A + B} \cdot \overline{C}, \quad (iii.) A \cdot (B + C) \cdot \overline{BC}, \quad (iv.) \overline{ABC} \quad (6 \text{ pont})$$

b) Írja föl P , Q , $\overline{P}$ ill. $\overline{Q}$ szorzatainak összegeként $\overline{(P \cdot Q) + \overline{P}}$ -t, ha P , Q események! (6 pont)

MO.: a) (i.) Borinak van vagy, Borinak nincs, de Cilinek van szülinapja. (ii.) $\overline{A + B} \cdot \overline{C} = \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot \overline{C}$ miatt egyiknek nincs. (iii.) Aladárnak van, és vagy Borinak vagy Cilinek, de nem mindkettőnek van szülinapja. (iv.) Nincs mindháromnak egyszerre szülinapja.

b)

$$\overline{(P \cdot Q) + \overline{P}} = \overline{(P + \overline{P}) \cdot (\overline{Q} + \overline{P})} = \overline{\overline{Q} + \overline{P}} = Q \cdot P$$

2. a) Tizenkétszer feldobunk egymás után egy dobókockát. Számítsa ki annak a valószínűségét, hogy a tizenkét dobásból pontosan három (azaz se több, se kevesebb) dobás hatos! (6 pont)

b) Mennyi $P(\overline{A})$, ha $P(A + B) = \frac{4}{7}$, $P(B) = \frac{1}{3}$, és A és B egymást kizáró események? (6 pont)

MO.: a) Összes eset száma: 6^{12} . Kedvező esetek száma: azoknak az eseteknek a száma, melyekben az első három hatos a többi nem hatos: $1^3 \cdot 5^9$. Ilyen elrendezésből (3 db hatos, 9 db nem-hatos) van $\binom{12}{3}$ db egymást páronként kizáró lehetőség, melyek elemszáma mind ugyanannyi, azaz ezek összes száma: $\binom{12}{3} \cdot 5^9$. Így:

$$p = \frac{\binom{12}{3} \cdot 5^9}{6^{12}}$$

b)

$$\frac{4}{7} = P(A + B) = P(A) + P(B) = P(A) + \frac{1}{3} \rightsquigarrow P(A) = \frac{4}{7} - \frac{1}{3} = \frac{5}{21}$$

$$P(\overline{A}) = 1 - P(A) = \frac{16}{21}$$

3. Legyen az alábbi az X valószínűségi változó sűrűségfüggvénye, ahol A pozitív szám:

$$f_x(x) = \begin{cases} 0, & x < 0 \\ 2x, & 0 \leq x < A \\ 0, & A \leq x \end{cases} \quad \begin{array}{l} a) \text{ Határozza meg } A \text{ értékét! (4 pont)} \\ b) \text{ Számítsa ki az } F_x \text{ eloszlásfüggvényt! (4 pont)} \\ c) \text{ Számítsa ki } X \text{ várható értékét! (4 pont)} \end{array}$$

MO.: a) $1 = \int_{-\infty}^{\infty} f_x(x) dx = \int_0^A 2x dx = \left[2 \frac{x^2}{2}\right]_0^A = 2 \frac{A^2}{2}$, azaz $A = 1$.

b) Mivel $f_x(x) = F'_x(x)$, olyan x -ekben, ahol f_x folytonos, ezért

$$F_x(x) = \begin{cases} 0, & x < 0 \\ x^2 \left(= \int_0^x 2x' dx' \right), & 0 \leq x < 1 \\ 1, & 1 \leq x \end{cases}$$

c) $M_x = \int_{-\infty}^{\infty} x f_x(x) dx = \int_0^1 2x^2 dx = \left[2 \frac{x^3}{3}\right]_0^1 = \frac{2}{3}$.

4. Oldja meg az $y'' + 4y' + 3y = 1$, $y(0) = 0$, $y'(0) = 0$ kezdeti érték feladatot *Laplace-transzformációval* (12 pont)

MO.: $p^2 Y + 4pY + 3Y = \frac{1}{p} \rightsquigarrow Y(p^2 + 4p + 3) = \frac{1}{p} \rightsquigarrow Y = \frac{1}{p(p+1)(p+3)}$. Parciális törtekre bontva, pl. a tanult ügyes módon (vagy az A, B -s módszerrel):

$$\frac{1}{p} \frac{1}{2} \left(\frac{1}{p+1} - \frac{1}{p+3} \right) = \frac{1}{2} \frac{1}{p(p+1)} - \frac{1}{2} \frac{1}{p(p+3)} = \frac{11}{2p} - \frac{1}{2} \frac{1}{p+1} - \frac{11}{6p} + \frac{1}{6} \frac{1}{p+3} = \frac{11}{3p} - \frac{1}{2} \frac{1}{p+1} + \frac{1}{6} \frac{1}{p+3}$$

Innen

$$y(t) = \frac{1}{3} - \frac{1}{2} e^{-t} + \frac{1}{6} e^{-3t}$$

5. a) Írja fel az alábbi f komplex függvényt $f(x + iy) = u(x, y) + iv(x, y)$ alakban, ahol u, v valós függvények és írja fel az f Cauchy–Riemann-egyenleteit! (6 pont)

$$f(z) = z^2$$

b) Írja fel az $x^4 y' - y = 6$ inhomogén lineáris differenciálegyenlet megoldását $y = y_H + y_P$ alakban, ahol y_H a homogén egyenlet általános megoldása, y_P pedig egy partikuláris megoldása. (6 pont)

MO.: a) $(x + iy)^2 = x^2 - y^2 + 2xyi$. $\partial_x u = 2x = 2x = \partial_y v$, $\partial_y u = -2y = -2y = -\partial_x v$. Vagy $0 = 0$, mert mindenhol reguláris.

b) Szeparálva: $y = -6$ konstans megoldás. $\int \frac{1}{y+6} dy = \int \frac{1}{x^4} dx \rightsquigarrow \ln|y+6| = -x^{-3}/3 + C \rightsquigarrow y = -6 + ce^{-\frac{x-3}{3}}$.